

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Teksto ir mokslinio redagavimo teorija	Filologija 04H	Filologijos	A. J. Greimo centras
Studijų būdas	Valandų skaičius	Studijų būdas	Valandų skaičius
paskaitos		konsultacijos	10
individualus	128	seminarai	
Iš viso kreditų:			5

Dalyko anotacija

Kursas skirtas literatūrologams ir lingvistams, kurių mokslinė veikla apima rašytinio kultūros paveldo, literatūros veikalų, biografinės medžiagos, tautosakos mokslinį (kritinį) publikavimą bei tokių publikacijų vertinimą. Kurso tikslas – kritiškai apmąstyti XX a. II pusės mokslinio redagavimo prieigas ir išmokyti atpažinti bei taikyti skirtingas mokslinio redagavimo strategijas. Kadangi šiuolaikinių mokslinio redagavimo priedų įvairovė nulemta *teksto* sampratos suprobleminimo, į teksto teoriją gilinamasi kaip į disciplinos vertybinį ir metodologinį pagrindą. Teksto teorija nagrinėjama plačiame tradicinės filologijos, modernių ir pomodernių humanitarinių projektų bei kultūros studijų kontekste. Aptariama *teksto, veikalo, dokumento, šaltinio, užrašo, perskaitymo, atlikimo* sampratų įvairovė ir praktinių teksto kritikos sprendimų komplikacijos, kurias kelia kalbos akto ir užrašo santykio, signifikacijos konvencionalumo, teksto ribų bei koherencijos, tekstų interferencijos, teksto nestabilumo koncepcijos. Pavyzdžiais iš lietuvių ir visuotinės literatūros atskleidžiama, kaip teksto definicija, požiūriai į jo genezės, struktūros ir funkcionavimo problematiką lemia literatūros fenomeno interpretacijas. Gilinamasi į ‘teksto – kūrinio’, ‘teksto – autoriaus’, ‘teksto – socio’, ‘teksto – kultūros’, ‘teksto – diskurso’, ‘teksto – Teksto’ perspektyvas. Keliami teksto unikalumo ir kartojamumo, vertimo klausimai. Skirtingų teksto sampratų ir mokslinio redagavimo strategijų požiūriu komentuojamos išvestinės ‘interteksto’, ‘inteksto’, ‘preteksto’, ‘hiperteksto’, ‘metateksto’, ‘architeksto’, ‘parateksto’, ‘politeksto’ sąvokos, kalbinis ir nekalbinis tekstualumas. Seminarų metu diskutuojami doktorantų perskaityti teoriniai veikalai, aptariami savarankiškai parengti „laboratoriniai“ mėginimai taikyti įvairias mokslinio redagavimo strategijas sudėtingiems lietuvių kultūros tekstams. Vieną semestrą trunkančio kurso pabaigoje klausytojai vertinami atsižvelgiant į mokslinio redagavimo įgūdžius (parengtą kritinę publikaciją iš disertacijos tematikos sferos) ir gebėjimą komentuoti teorinius tekstualumo klausimus.

Pagrindinė literatūra

Devils and Angels: Textual Editing and Literary Theory, ed. by P. Cohen, Charlottesville&London: UP of Virginia, 1991.
 Greetham D. C. *Theories of the Text*, Oxford&New York: Oxford UP, 1999.
 Greetham D. C., *Textual Scholarship*, NewYork&London: Garland, 1994.
 McGann J. J. *The Textual Condition*, New Jersey: Princeton UP, 1991.
 Vander Meulen D. L., Tanselle G. T. “A System of Manuscript transcription”, *Studies in Bibliography*, vol. 52, 1999.
 Tanselle G. T., “Textual Instability and Editorial Idealism”, *Studies in Bibliography*, vol. 49, 1996.
 Shillingsburg P. L., “Text as Matter, Concept, and Action”, *Studies in Bibliography*, vol. 44, 1991.
 McLaverty J., “The Mode of Existence of Literary Works of Art: The Case of the *Dunciad Variorum*”, *Studies in Bibliography*, vol. 37, 1984.
 Bakhtin M., “Problema teksta”, *Avtor i geroj. K filosofskim osnovam gumanitarnych nauk* (Sankt-Peterburg: Azbuka, 2000).
Variants, Amsterdam&New York: Rodopi, vol. 1–6, 2002–2007.
Archivum Lithuanicum, Wiesbaden: Harrassowitz, t. 1–9, 1999–2007.
 Subačius P., *Tekstologija: Teorijos ir praktikos gairės*, V.: Aidai, 2001.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	mokslo laipsnis	pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Paulius V. Subačius	Dr.	Doc.	„Postkolonijinė kritika“, <i>XX amžiaus literatūros teorijos</i> , V.: VPU, 2006. „Carinės stačiatikybės ir tautinio sąmonėjimo akivaizdoje“; „Dešimtmetis, tampantis istorija“, <i>Krikščionybės Lietuvoje istorija</i> . – V.: Aidai, 2006.

„Vytauto Kavolio akademinės laikysenos pamokos“, *Vytautas Kavolis: Humanistica vs liberalia*, V.: LLTI, 2005.

„Uždraustos kalbos ir uždrausti rašmenys: A. Baranausko išvalgos“, *Raidžių draudimo metai*, V.: LII I-kla, 2004.

„Apie sunkiausiai įveikiamą dvarų atskirties formą“, *Dvaras modernėjančioje Lietuvoje: XIX a. antra pusė – XX a. pirma pusė*, V.: E. Karpavičiaus I-kla, 2005.

„Europa Antano Baranausko akimis“, *LKMA metraštis*, t. 23, 2003, p. 101–110.

„Du šv. Kazimierui skirti XIX a. pamokslai“, *Šventasis Kazimieras istorijos vyksme: įvaizdis ir refleksija: Mokslinių straipsnių ir šaltinių publikacijų rinkinys*, sud. P. Subačius, V.: Lietuvos nacionalinis muziejus, 2006.

„Прагматические аспекты «непрагматического отпора»: проект литературного правописания А. Баранаускаса в контексте запрета письменности“, *Исторический путь литовской письменности*, Вильнюс: Институт литовского языка, 2005.

„On Notation that does not Refine: Twelve Phonetic Versions in a Multiple Edition of a 19th Century Lithuanian Poem“, *Variants: The Journal of the European Society for Textual Scholarship*, Vol. 5, Amsterdam–New York: Rodopi, 2006.

„The problem of Polytext“, *Literatūra*, Nr. 49(5), 2007.

„‘Anykščių šilelio‘ politekstas: autoriteto suspendavimas ar įtvirtinimas?“, *Kalbos kultūra*, Nr. 80, 2007.

„Antano Baranausko kultūrinė lokalizacija: Apšvieta versus Romantizmas“, *LKMA metraštis*, t. 24, 2004, p. 53–63.

Patvirtinta fakulteto taryboje 2009.05.29; protokolo nr. 51

Dekanas: doc. A.Smetona